

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-10-29

Diarienummer:
KSN-2024-01750

Handläggare:
Jonas Stjernberg, Eva Hermansson Flodin

Riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anta riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser i enlighet med ärendets bilaga 1.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 7 och 8 november 2016, § 206, om placeringsreglemente för förvaltade donationsstiftelser. Den 27 februari 2023, § 38, beslutade kommunfullmäktige att uppdra till kommunstyrelsen att göra en översyn av samtliga styrdokument för donationsstiftelserna. Översynen av styrdokument för placeringar har lett till att riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser tagits fram och att den ersätter tidigare beslutat placeringsreglemente för förvaltade donationsstiftelser som planeras att upphävas av kommunfullmäktige den 27 januari 2025.

Uppsala kommun förvaltar ett antal donationsstiftelser där kapitalet är placerat i fonder och utdelning görs enligt donationsstiftelsernas ändamål.

Den föreslagna riktlinjen anger ramar och hantering av donationsstiftelsernas placeringar. Placeringsalternativ som inte längre används är borttagna samt lägsta och högsta tillåtna fördelning mellan placeringar i aktie- och räntemarknaden är specificerade.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Föredragning

Uppsala kommun förvaltar fem donationsstiftelser, där enskilda privatpersoner har donerat kapital till specifika ändamål och uppdragit till kommunen att sköta förvaltningen. Kapitalet om drygt 60 miljoner kronor är placerat i utdelande fonder i aktie- och räntemarknaden. Fondernas utdelning möjliggör att donationsstiftelserna årligen delar ut pengar till respektive stiftelses ändamål.

Riktlinjen anger ramar och hantering av kapitalförvaltningen. Den fastställer målsättningen med kapitalförvaltningen som är att värdesäkra kapitalet över tid, erhålla utdelning från placeringarna, eftersträva god riskspridning samt tillse att placeringarna är hållbara enligt kriterier i riktlinjen.

Utgångsläget i den förslagna riktlinjen har varit att förtydliga och anpassa den till aktuella förhållanden och arbetssätt.

För att få en riskspridning och effektiv förvaltning är kapitalet placerat i fonder. För att begränsa riskerna är inget direktägande tillåtet enligt föreslagna riktlinjer. I nuvarande placeringsreglemente tillåts även placeringar i obligationer samt andra värdepapper. Dessa placeringsalternativ är inte längre aktuella och därmed borttagna i riktlinjen.

Vidare bestämmer riktlinjen lägsta och högsta tillåtna allokering mellan portföljens tillgångsslag, det vill säga fördelningen mellan placeringar i aktie- respektive räntemarknaden. Dessa gränsvärden tydliggör att merparten av kapitalet över tid ska placeras i aktiefonder då donationsstiftelserna antas förvaltas under lång tid. Nuvarande placeringsreglemente specificerar inte hur mycket som får placeras i respektive tillgångsslag.

Kapitalet ska placeras hållbart och ansvarsfullt. Riktlinjen anger vilka hållbarhetskriterier som ska vara uppfyllda och även i vilka typer av verksamheter eller branscher kapital inte får vara placerat.

Riktlinjen beskriver även urvalskriterier för och uppföljning av placeringar. För att en så stor del som möjligt ska kunna utdelas till stiftelsernas ändamål eftersträvas låga förvaltningskostnader.

Ekonomiska konsekvenser

Riktlinjen är ett normerande dokument och får i sig själv inga direkta ekonomiska konsekvenser. Den nya riktlinjen medför inga nya arbetssätt eller ökat risktagande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 29 oktober 2024
- Bilaga 1, Riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser

Kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och biträdande
stadsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Finanschef, kommunledningskontoret

Datum:
2024-10-29

Diarienummer:
KSN-2024-01750

Riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Kapitalförvaltning	3
Målsättning.....	3
Placeringshorisont.....	3
Tillåtna placeringar.....	3
Portföljsfördelning.....	4
Hållbara placeringar	4
Urvalskriterier för placeringar	4
Uppföljning av placeringar	5
Definitioner och begrepp	5
Lagbestämmelser och krav.....	5
Ansvar	5
Relaterade dokument.....	5

Inledning

Uppsala kommun förvaltar ett antal donationsstiftelser, där enskilda privatpersoner har donerat kapital till specifika ändamål och uppdragit till kommunen att sköta förvaltningen. Stiftelserna är egna juridiska personer och har sitt kapital åtskilt från kommunens i enlighet med bestämmelserna i stiftelselagen. Kapitalet är placerat för att kunna uppnå stiftelsernas ändamål. Som förvaltare är Uppsala kommun skyldig att följa stiftelselagen samt stiftelseförordnandet för respektive stiftelse.

Syfte

Denna riktlinje syftar till att ange ramar för donationsstiftelsernas kapitalförvaltning. Den reglerar bland annat vilka placeringar som är tillåtna och är till stöd vid hantering av kapitalförvaltningen.

Omfattning

Den här riktlinjen omfattar kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser.

När en stiftelse är under permutation eller då kapital ska omplaceras kan undantag göras beträffande fördelning mellan tillgångsslag.

Kapitalförvaltning

I denna del beskrivs ramar och hantering av kapitalförvaltningen.

Målsättning

Målsättningen med kapitalförvaltningen är att:

- värdesäkra kapitalet över tid
- erhålla utdelning från placeringar för att kunna dela ut kapital till donationsstiftelsernas ändamål
- eftersträva en god riskspridning
- tillse att placeringarna är hållbara enligt angivna kriterier.

Placeringshorisont

Placeringshorisonten för kapitalförvaltningen är mycket lång eftersom kapitalet ska vara värdesäkrat över tid. Därför ska huvuddelen av kapitalet vara placerat i aktiefonder.

Tillåtna placeringar

Placeringar är tillåtna i följande kategorier av fonder:

- aktiefonder
- räntefonder
- blandfonder
- fond-i-fond med innehav i ovanstående fondkategorier.

Kapitalförvaltning genom direktägande i aktier, obligationer eller i andra värdepapper, är inte tillåtet.

Placeringar ska i möjligaste mån ske i fonder som ger utdelning.

Kapital får placeras på bankkonto och annan inlåning hos bank. Merparten av kapitalet över tid ska dock vara placerat i fonder.

Portföljsfördelning

Högsta och lägsta allokering mellan portföljens tillgångsslag ska vara enligt nedan.

Aktier: lägst 50 procent och högst 90 procent.

Räntebärande: lägst 10 procent och högst 50 procent.

Vid permutation eller då kapital ska omplaceras får undantag göras beträffande fördelning mellan tillgångsslag.

Hållbara placeringar

Kapital ska placeras hållbart och ansvarsfullt. Med det avses att kapitalförvaltningen i möjligaste mån ska vara ansvarstagande och följa de tio principer som återfinns i FN:s Global Compact gällande mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption.

De etiska grundvalen för kapitalförvaltningen ska dessutom alltid följa FN:s riktlinjer i enlighet med UNPRI:s ”Principles for Responsible Investments”. Dessutom ska placeringar inte ske i företag som inte följer nationella lagar och andra regelverk avseende till exempel villkorsfrågor, arbetstider samt yttre och inre miljö.

Vidare exkluderar kapitalförvaltningen bolag vars verksamhet inte anses etisk eller hållbar. Placeringar får inte göras i bolag vars omsättning genom produktion eller distribution överstiger 5 % från nedan sektorer:

- pornografi
- tobak
- alkohol
- vapen
- kommersiell spelverksamhet.

Vidare tillåts inte placering i bolag vars huvudsakliga verksamhet utgörs av prospektering, utvinning eller produktion av fossila bränslen.

Inför en placering ska det säkerställas att kapitalet blir placerat hållbart och ansvarsfullt. Vid osäkerhet av etiska skäl ska grundregeln vara att avstå från placering. Om placering av misstag skett i oetisk verksamhet ska fonden avyttras.

Urvalskriterier för placeringar

Vid urval av fondplaceringar ska flera fondbolag utvärderas. Följande kriterier ska beaktas:

- administration och rapportering
- förvaltningskostnad
- hållbarhetsarbete
- förvaltarresurser inom det aktuella placeringsområdet

- historisk avkastning över olika tidsperioder
- fondens möjlighet att lämna utdelning.

Låga förvaltningskostnader ska eftersträvas för att en så stor del som möjligt ska kunna utdelas till stiftelsernas ändamål.

Uppföljning av placeringar

Placeringar ska regelbundet följas upp för att säkerställa att riktlinjen efterlevs. Vid eventuella avvikelser ska omplaceringar göras.

Definitioner och begrepp

Blandfond – fond som placerar i både aktier och räntebärande värdepapper.

Fond-i-fond – fond som placerar i andra fonder. Även kallad fondandelsfond.

Permutation – beslut av myndighet att en bestämmelse eller föreskrift i ett gåvobrev, testamente, stiftelseförordnande eller liknande handling får ändras eller upphävas eller åsidosättas i ett särskilt fall.

Lagbestämmelser och krav

Stiftelselag (1994:1220)

Stiftelseförordnandet för respektive stiftelse

Ansvar

Kommunstyrelsen beslutar om denna riktlinje och ansvarar för att riktlinjen efterlevs. Kommunstyrelsen följer upp riktlinjen och föreslår vid behov revideringar.

Relaterade dokument

- Riktlinje för Uppsala kommuns donationsstiftelser